

EGUZKIZA. Arantxa Eguzkiza Gipuzkoako Sagardogileen Elkarte lehendakaria, elkartearen egoitzan, Astigarragan. ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

MIKAZTASUN GUTXIAGOKO SAGARDO ARGIA

Iragan uda lehorra izan da, eta horrek sagarraren eta sagardoaren zaporean eragin du. Azukre gehiago izango du aurtengo sagardoak.

Urte batetik bestera, sagardoaren ezaugarriak erabat alda daitezke: urte batean sagardoa gozoa baldin bada ere, hurrengo urtean mina ateratu daiteke.

Edariaren ezaugarrietan eragin handia dute ondorengo faktoreek: sagar urtea suertatzen den ala ez, urte osoan egindako eguraldia, sagastien zainketa eta kokagunea,

gaixotasunak, eta abar. Faktore horiek ahalik eta gutxien eragiteko eta urtero bertako sagarra izan dezagun, Gipuzkoako Sagardogileen Elkartea lanean ari da.

Sagarrondoek bi urtetik behin ematen dute sagarra kopuru esanguratsuetan. Duela bi urte, hau da, 2008a paregabeko urtea izan zela diote sagardogileek, ezohikoa, eta 2009koa, aldiz, eskasa.

Gipuzkoako Sagardogileen El-

karteko lehendakari Arantxa Eguzkizak hori baieztatu du: «Jaz duela bi urte baino askoz ere sagar gutxiago izan genuen. 2008koa, nahiz eta sagar urtea suertatzen zen, ezohiko urtea izan zen. 2009an, ordea, ez zen uzta handirik espero, baina ezta horren txikia ere».

Gipuzkoako Sagardogileen Elkarte lehendakariak adierazita, koaren arabera, duela bi urte pasa ez zen guztia gertatu zen 2009an.

«Alde batetik, sagarrondoek zomorroak eta gaixotasunak izan zituzten. Esaterako, *carpocap*-ak kalte izugarria egin du. Bestalde, uda lehorra izan zen 2009koa. Horregatik, hezetasun faltagatik, sagarrak lehenago erori ziren zuhaitzetatik».

Faktore horiek denek eragin handia dute bai uztaren kalitatean, eta baita horrek ingandako sagardoan ere. Arantxa Eguzkizak dioen bezala, sagardoa sagarretik dator, eta, horregatik, sagarra nolakoa izan den, horrek agintzen du. Aurtengo sagardoak mikaztasun gutxiago izango duela esan digu Gipuzkoako Sagardogileen Elkarte lehendakariak. «Uda lehorra izan zen, eta horrek sagarraren eta sagardoaren zaporean eragin du».

Uda lehor eta eguzkitsua goa joan izanak ez du zaporean bakarrik eragiten. Aurtengo sagardoa kolorez argiagoa dela adierazi digu Arantxa Eguzkizak.

Gainera, bai hemengo sagardoak eta bai kanpokoak azukre gehiago izango duela ere esan digu. «Azukre kopuruak zaporean ez ezik, alkoholean ere eragina dauka. Zenbat eta azukre gehiago edariak, orduan eta hartidura gehiago; ondorioz, alkohol kopurua handiagoa da», esan digu.

Esan bezala, aurtengo sagardoak gradu erdi edo gradu bateko alde izango du, betiere goranzkoan. «Gustuaren arabera izango da, baina nik uste dut atseginago izango dela edateko», Arantxa Eguzkizaren hitzetan.

Sagardogileak, baikor

Garai bakoitzaren hasieran zaila izaten da denboraldi berria nolajango den zehaztea. Askotan, sagardogileak ez dira ausartzen inongo informaziorik ematera. Gainera, aurtetik, krisia dela eta, ohikoa baino zailagoa da sagardozaleen joera iragartzea.

Hala ere, oro har, sagardogileak baikor daudela esan daiteke. «Nik lehenago urtekoari helduko diot. Oso kontuan daukagu zein den egungo egoera ekonomikoa eta zein ingurutan gauden; baina, hala ere, beldurrari ere ez diogu atea irekita utzi nahi; horrek ez du ezertarako ere laguntzen», dio Arantxa Eguzkizak.

«Gustuaren arabera izango da, baina uste dut aurtengo sagardoa atseginago izango dela edateko»

«Oso kontuan daukagu zein den egungo egoera ekonomikoa eta zein ingurutan gauden»

ARANTXA EGUZKIZA
Gipuzkoako Sagardogileen
Elkarteko lehendakaria

Sagardogileak etorriko dena onartu beharra duela eta lana ilusioarekin egin behar dela ere esan du. «Guk gure sagardotegiak txukun jarriko ditugu, jendearen zain geldituko gara, eta etortzen direnak ahalik eta ondoen zerbitzatu zuten saiatuko gara».

Baikor egonda ere, krisia bere ondorio ezkorrek uzten ari da. Iazko txotx garaia sagardogileek ongi bukatu baldin bazuten ere, botilako sagardoak krisiaren eragina jasan du. Eguzkizak esandakoaren arabera, 2008ko neguan hasi zen salmentaren jaitiera. «Udazkena eta negua oso hotzak eta euritsuak izan ziren. Horregatik, jendeak sagardoa gutxiago kontsumitu zuen. Jende askok euskal edari hau eguraldi bero eta onarekin lotzen du».

Erronkak eta helburuak

Gipuzkoako Sagardogileen Elkarteak urteak darabiz sagardogileen, sagardotegien eta, oro har, sagardogintzaren alde lan egiten. Elkartearen lana norabide egokian joan dadin, hainbat erronka eta helburu daude zehaztuak.

Arantxa Eguzkiza lehendakariak esandakoaren arabera, Gipuzkoako Sagardogileen Elkarteak une honetan hainbat erronka ditu zehaztuak aurrera bide onean jarraitzeko: «Sagardogileen prestakuntzan jarri dugu arreta. Asko daukagu ikasteko, eta, horregatik, hainbat ildotan pixkanaka prestatu behar dugu».

Gipuzkoako Sagardogileen Elkartearen egungo beste helburu garrantzitsu bat ezbehar batek sortutako erantzuna da. Urte bu-

NAFARROAKO SAGARDOTEGIEN ELKARTEA

ALDATZ
Martitxoenea
948 604607

LEKAROTZ
Larralde
626 494 317

DOLAREA
TXOTX HASIERA

BERUETE
Behetxoneko Borda
948 503136

LESAKA
Linddurrenborda
948 637212

kaeran, Gipuzkoako Sagardogileen Elkarteak lehendakariordea ezustean hil zen, eta heriotza horrek hutsunea utzi zuen elkartearen, Eguzkizak esan duenez. «Batzordea osatu beharrean gaude orain. Ez behar honetatik indarberritu behar dugu. Hartu dugun muturrekoa handia izan da, baina orain utzitako hutsune horrek bultzatzen gaitu beste batzarkideok gure konpromisoa areagotzera».

Elkarteak duen beste erronketa bat sagardo egunen antolaketara eta funtzionamendua da. Iaz, berrikuntza gisa, txartelen sistema jarri zen abian. «Sagardo egunaren duintasunaren aldarrikapenaren alde, metodo berri hori jarri genuen martxan iaz. Arrakasta izan zuen sistema horreko».

Txarteekin bi helburu bere nahi dituzte: «Batetik, sagardoari dagokion balioa ematea; eta, bestetik, gik, sagardogileok, ez dugula sagardozalea edozein modutara edatera deitzen, baizik eta arretarekin. Sagardogileok ez diogu inori esango nola eta zenbat edan behar duen, baina edari alkoholodun bat da, eta jendeak neurrian edatea gustatuko litzaizuke».

Gipuzkoako Sagardogileen Elkarteak laugarren erronka **enoturismoa** bultzatzea dela esan digu lehendakariak. Erronka horretan, Gipuzkoako Foru Aldundiaren **Basketour** proiektuarekin bat dator elkarteak. Bai Sagardogileen Elkarteak eta baita Gipuzkoako Foru Aldundiak ere Euskal Herriko turismoa bultzatu nahi dute, baina kasu honetan sagardogintzaren inguruan. Eguzkizak esandakoaren arabera, Gipuzkoako sagardogileek betidanik egin dute **enoturismoa** txoxkarekin, baina betiere horretaz ohartu gabe. «Une honetan, orain arte egin duguna landu behar dugu. **Basketour** proiektuarekin elkarlanean hasi behar dugu».

Sagastiak zaindu

Inork dudarik egin ez duen beste erronketa bat elkartekide bakoitzaren beharrei erantzutea da. «Tamaina guztietako partaideak gaude elkartearen, eta bakoitzak bere beharrik dituen arren, hainbat behar denentzat bererak dira. Elkartasuna lantzea oso garrantzitsua da».

SAGARDOTEGIAN. Aurtengo sagardoa kolorez argiagoa izango da, eta iazkoak baino azukre gehiago izango du. I.MANOLATEGI / ARGAZKI PRESS

Gipuzkoako Sagardogileen Elkarteak azken erronka, eta ez horregatik garrantzi gutxiagokoa, hemengo sagarra bultzatzea da. Arantxa Eguzkizaren arabera, hemengo sagarra kalitatekoa da, euskal sagardoaren nortasunaren agiri.

«Ezaugarri horiek bultzatzen ez ditugun bitartean, sektorean ahultasuna izango dugu. Bertako sagarrak izatea ezinbestekoa da, eta horretarako sagastiak ondo zaintzea beharrezkoa da. Orain arte ez dira sagastiak ondo zaindu, ez dugulako ohiturarik izan. Sagarrondoek, edozein landarek bezala, sasoiaren lana eskatzen du». Horrek denak ekoizpenean eragina izango duela gehitu du Arantxa Eguzkizak.

Azken lan hori aurrera eramateko, ezinbestekoa da baserritaren elkarlana. Arantxa Eguzkizak esandakoaren arabera, sagastiak txukun edukita, alde batetik, sagar produktzioa handiagoa izango da, baina, bestetik, horrek gure paisaiak garbi mantentzen lagunduko du.

SAGARRAK. 2010eko uda lehorra izan da, eta hezetasunik ez egoenez, sagarrak lehenago erori ziren zuhaitzetatik. JON URBE / ARGAZKI PRESS

Bizkaian, bizkaiko sagardoa

- Leizorua**
Leku-Endi Sagardoa
Juan Anabitarte Arriola
Tel.: 94 613 91 78
- Oliva**
Lapurketa Sagardoa
94 639 80 30
- Ormaiztegui**
Etxebarria Sagardoa
Iñaki Etxebarria
Tel.: 94 674 20 10
- Urdulaz**
Arze Sagardoa
José Antonio Bilbao
Tel.: 94 616 82 85
- Urdulaz**
Malgarrizaga Sagardoa
Maribel Abajo
Tel.: 661 296 915
- Urdulaz**
Laneko Koop
Leartibar Sagardoa
Tel.: 94 684 20 26
- Urdulaz**
Kandi Sagardoa
Sat Kandi
Tel.: 94 625 80 40
- Urdulaz**
Isasi Sagardoa
Rufino Isasi Arrieta
Tel.: 94 681 60 44
- Urdulaz**
Ikarite Sagardoa
José Antonio Zamalloa
Tel.: 94 630 88 15

bizkaiko sagardoa